

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

28 Haziran 2012 Perşembe

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

28 Haziran 2012 Perşembe

----0----

K O N U

	<u>Sayfa</u>
RACVIAC-Güvenlik İşbirliği Merkezi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/282)	3:5
Ortak Savunma Araştırma ve Teknoloji Projeleri Konulu 1 Numaralı Avrupa Araştırma Grubu Düzenlemesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/387)	5:6
Araştırma Organizasyonu, Programları ve Faaliyetleri İçin Avrupa Anlayışı Hakkında (EUROPA) Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389)	6:8
Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci erevesinde Koordinasyon Komitesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390)	8:11
Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözlöőmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339)	11:12
Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321)	12:15
Stratejik Deniz Taşımacılığı Taahhütlerine İlişkin ok Uluslu Uygulama Düzenlemesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/602)	16:17
Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı	17:20

**Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun
Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/285)**

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal
Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İşbirliği
Hususunda İkili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun
Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/286)** 20:24

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti
Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve
Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının
Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/499)** 24:25

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti
Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve
Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının
Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528)** 25:31

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve
Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askerî
İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun
Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560)** 31:34

**Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ
Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
(1/636)**

Komisyon çalışmalarıyla ilgili görüşme 37:42

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:42
RACVIAC -Güvenlik İşbirliği Merkezi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	3:5
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	3:4
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Millî Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)	4
Madde 1, 2, 3	4
Önerge	4:5
Ortak Savunma Araştırma ve Teknoloji Projeleri Konulu 1 Numaralı Avrupa Araştırma Grubu Düzenlemesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	5:6
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	5:6

Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)	6
Madde 1, 2, 3	6
Önerge	6
Araştırma Organizasyonu, Programları ve Faaliyetleri İçin Avrupa Anlayışı Hakkında (EUROPA) Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	6:8
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	7
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)	7
Madde 1	7:8
Madde 2, 3	8
Önerge	8
Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci Çerçevesinde Koordinasyon Komitesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	8:11
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	8:9, 10
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)	9
Aytuğ ATICI (Mersin)	9
Rıfat SAİT (İzmir)	9:10
Madde 1, 2, 3	10
Önerge	10:11
Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	11:12
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	11
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)	11
Madde 1, 2, 3	12
Önerge	12
Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	12:15
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	13, 13:14
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)	13, 14
Osman Faruk LOĞOĞLU (Adana)	13
Aytuğ ATICI (Mersin)	13, 14:15
Madde 1, 2, 3	15
Önerge	15
Stratejik Deniz Taşımacılığı Taahhütlerine İlişkin Çok Uluslu Uygulama Düzenlemesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	16:17
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	16
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma	16

Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)	
Madde 1, 2, 3	17
Önerge	17
Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve M üc ahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	17:20
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	17:19
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)	18:19
Yıldırım Tuğrul TÜRKEŞ (Ankara)	18
Osman Faruk LOĞOĞLU (Adana)	19
Madde 1	19
Madde 2	19:20
Madde 3	20
Önerge	20
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İşbirliği Hususunda İkili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	20:24
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	20:21, 22
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)	21
Osman Faruk LOĞOĞLU (Adana)	21
Osman Taney KORUTÜRK (İstanbul)	22, 23
Yıldırım Tuğrul TÜRKEŞ (Ankara)	22
Emrullah İŞLER (Ankara)	22:23
Madde 1, 2, 3	23
Önerge	23:24
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	24:25
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	24
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)	24
Osman Taney KORUTÜRK (İstanbul)	24:25
Madde 1, 2, 3	25
Önerge	25
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	25:31
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	26, 28:29, 30
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)	26, 29
Nazmi GÜR (Van)	26:27
Osman Taney KORUTÜRK (İstanbul)	27:28, 29:30

Mehmet Ali EDİBOĞLU	(Hatay)	29:30
Osman Faruk LOĞOĞLU	(Adana)	30
Madde 1, 2, 3		31
Önerge		31
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		31:34
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		32
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)		32, 32:33
Osman Faruk LOĞOĞLU	(Adana)	32
Emrullah İŞLER	(Ankara)	32
Aytuğ ATICI	(Mersin)	33
Madde 1, 2		33
Madde 3		33:34
Önerge		34
Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		34:
Hâkim Tuğgeneral Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili)		34
Büyükelçi Mehmet GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		34:35
Osman Faruk LOĞOĞLU	(Adana)	35
Yıldırım Tuğrul TÜRKEŞ	(Ankara)	35:36,
Madde 1, 2, 3		36
Önerge		36:37
Komisyon Çalışmalarıyla İlgili Görüşme		37:42
Osman Faruk LOĞOĞLU	(Adana)	37
Yıldırım Tuğrul TÜRKEŞ	(Ankara)	37:38, 39, 40:41
Osman Taney KORUTÜRK	(İstanbul)	39:40
Emrullah İŞLER	(Ankara)	40
Aytuğ ATICI	(Mersin)	41
Rifat SAİT	(İzmir)	42

Açılma Saati: 11.35

Kapanma Saati: 13.20

28 Haziran 2012 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.35

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Muhammed ÇETİN (İstanbul)

SÖZCÜ: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

KÂTİP: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu bugün 24'üncü Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın son toplantısını yapmaktadır. Bu vesileyle, üyelerimizin hazır bulunduğu bir ortamda, yasama yılı faaliyetleriyle ilgili bazı bilgiler paylaşmak istiyorum.

24'üncü Yasama Dönemi'nde 1 Ekim tarihinden itibaren Komisyonumuza havale edilen uygun bulma kanunu tasarılarının, diğer tasarılar, teklifler ve kanun hükmünde kararnameler sayısı 319 olmuştur. Bu 319 dosyadan 298 tanesi uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tasarısıdır. Komisyonumuzda 249 anlaşma uygun bulunarak Genel Kurulun onayına sunulmuştur.

Bugünkü toplantımızda ele alacağımız 13 anlaşmayla birlikte Komisyonumuzun bu yıl dönemindeki faaliyetlerinde kabul ettiği anlaşma sayısı 262 olacaktır.

11 anlaşma geri gönderilmiştir ve bugünkü toplantımız sonrasında Komisyonumuzun gündeminde 25 bakiye tasarı kalacaktır. Bunlar içinde görüşme imkânını bulamayacağımız bazı anlaşmalar olduğu için, Komisyonumuzun bu dönemdeki çalışmalarında kendisine görev verilen bütün anlaşmaları değerlendirip görüştüğünü, mutlulukla burada kayda geçirmek istiyorum.

Toplantı gündemine almadığımız bazı anlaşmalardan bahsettim. 2010 senesinde Suriye'yle imzalanmış bir anlaşma var. Bugünün şartları içinde bunu gündemimize almadık.

Ermenistan'la imzalanan ve Zürih Protokolleri olarak bilinen 2 anlaşma, keza gündemimize almadığımız anlaşmalar arasındadır.

Libya'nın eski Hükûmetiyle imzalanan 4 anlaşma gündemimize alınmamıştır.

Ayrıca, 23'üncü Dönemde görüşülüp bazı eksiklikleri olduğu düşünülen ve bu şekilde değiştirilmesi için iade edilen anlaşmalar aynı şekilde tekrar Komisyonumuza geldiği için bunları da gündemimize almadık. Dolayısıyla, gündeme alınmayan anlaşmaların toplam sayısı 27'dir.

Komisyonumuz bunun dışında bazı bilgilendirme faaliyetlerine de önem vermiştir. 26 Ekim 2011 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız ve Dışışleri Bakanlığı görevlileri enerji nakil koridorları ve ölkemizin enerji politikası konusunu burada değerlendirmiştir.

Onun dışında, TİKA faaliyetleri konusunda brifing alınmıştır.

Akdeniz' de kıta sahanlığı sınırlandırmaları konusunda brifing alınmıştır.

AB Bakanımız Başmüzakereci Sayın Egemen Bağış, AB Bakanlığındaki bir yemekte Komisyon üyelerimize AB' yle müzakerelerdeki son durum hakkında bilgi vermiştir.

1 Mart 2012 tarihinde de Sayın Dışışleri Bakanımız, güncel dış politika gelişmeleri konusunda verdiği bir yemekte, Ankara Devlet Konukevi' nde Komisyon üyelerimizi bilgilendirmiştir.

Ayrıca, Dışışleri Bakanlığımız ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı görevlileri 17 Mayısta sınır aşan sular konusunda Komisyonumuza bilgi vermiştir.

20 Haziran 2012 tarihinde de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Sayın Taner Yıldız Komisyonumuzun misafiri olmuştur ve ölkemizin dâhil olduğı TANAP ve Nabucco Projesi gibi doğaı gazın transit geçişine ilişkin büyük çaplı projeler konusunda Komisyonumuzu bilgilendirmiştir.

Komisyonumuz, kamuoyu tarafından da yakinen takip edilen konularda görüşünü bildirmek üzere iki bildiri yayınlamıştır. Oy birliğıyle üzerinde mutabakat sağlanan bu iki bildirilerin birisi Fransa Parlamentosunda kabul edilen ve 1915 olaylarıyla ilgili Ermeni İddialarının Reddini Suç Sayan Kanun Teklifi hakkında 19 Ocakta yayınlanmıştır. Diğeri ise Hocalı katliamının 20' nci yılı münasebetiyle 22 Şubat tarihinde kabul ettiğimiz bildiridir.

Komisyonumuz bu dönemde yasama faaliyetlerinin yanı sıra yabancı ölkelerdeki parlamentoları dışışleri komisyonları ve diğeri üst düzey yetkililerle de ilişkiler ve temaslara gerçekleştirmiştir. Komisyon heyetleri olarak Türkiye' de ve yurt dışında diğeri ölkelerdeki parlamentoları dışışleri komisyonlarıyla yapılan toplantı sayısı 24' ü bulmuştur. Bu temaslarda öncelikle komşu ve özel ilişkilere sahip olduğumuz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Azerbaycan, Gürcistan, Bosna-Hersek, Arnavutluk, Kosova gibi ölkelere öncelik verilmiştir ve Amerika Birleşik Devletleri, Çin gibi uluslararası arenadaki önemli güçler de ölkemizi, komisyonları ziyaret ederek çeşitli temaslarda bulunmuşlardır.

KKTC Dışışleri Bakanı Sayın Hüseyin Özgürgün, Fransa Dışışleri Bakanı Alain Juppe, İngiltere İçişleri Bakanı Theresa May, Danimarka AB İşleri Bakanı Nikolai Wammen, NATO Genel Sekreteri Anders Rasmussen, Makedonya Dışışleri Bakanı Nikola Poposki, Komisyonumuzu ziyaret eden siyaset kişileri arasında yer almıştır.

Komisyonumuzun bu çok yoğun temposu içinde Komisyon üyelerimiz gerçekten bütün toplantılara çok önemli katılım sağlayarak, görüşlerini açıkça belirterek ve burada gerçekten çok güzel bir çalışma ortamı sağlayarak verdikleri katkılardan dolayı teker teker hepsine çok teşekkür ediyorum.

Dışışleri Komisyonumuzun çalışmalarna olan katkıları çok önemlidir ve bu Komisyonumuzun gerçekten Meclisimizin en çok çalışan komisyonlarından birisi olarak gözükmesinde de bütün bu Komisyon üyelerimize ayrıca şükranlarımı sunuyorum ve bugünkü toplantıdan sonra 1 Ekim tarihinde başlayacak yeni yasama yılına kadar Komisyonumuz da çalışmalarna ara verecektir.

Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen üyelerimiz varsa da sözü vermek istiyorum.

Teşekkür ediyorum basın mensuplarına.

(Basın mensupları salondan ayrıldılar)

BAŞKAN – Bugün gündemimizde on üç uluslararası anlaşma yer almaktadır. İlk yedi sıradaki anlaşmalar 20 Haziran 2012 tarihli toplantımızın da gündeminde bulunmaktaydı ancak o günkü toplantıda Azerbaycan’la imzalanan iki anlaşma görüşüldüğü için, zaman yetersizliği nedeniyle bugüne aktardık. Bugün bu yedi anlaşmayı da karara bağlamayı düşünüyoruz.

Gündemin ilk sırasında, Silahların Kontrolü, Doğrulama ve Uygulama Yardım Merkezinin Yeniden Yapılandırılmasıyla İlgili Anlaşma var. (1/282) esas numaralı Tasarı, 18 Ağustos 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde sunulmuştur. Tasarı üzerinde, tali komisyon olan Millî Savunma Komisyonunun olumlu görüşü bulunmaktadır.

Sözü önce Dışışleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum.

Büyükelçi Sayın Mehmet Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK –
Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüce Meclis Dışışleri Komisyonu üyelerini saygıyla selamlıyorum.

RACVIAC, “Bölgesel Silahların Kontrolü, Doğrulama ve Uygulama Yardım Merkezi” ifadesinin İngilizce tanımının baş harflerinden oluşmaktadır. Regional Arms Control Verification And Implementation Assistance Center olarak. Söz konusu Güvenlik İşbirliği Merkezi, Güneydoğu Avrupa İstikrar Pakti çerçevesinde 1999 yılında tesis edilmiş, kuruluş anlaşması ise 2001 tarihinde imzalanmıştır. Ülkemiz kuruluş anlaşmasına 2004 yılında taraf olmuştur.

Ülkemiz RACVIAC’a asli üyedir. Diğer asli üyeler Almanya, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Karadağ, Makedonya, Romanya, Sırbistan ve Yunanistan’dır. Az önce ifade ettiğim 11 asil üyeye ilaveten 14’ü yardımcı 5’i de gözlemci statüsünde olmak üzere RACVIAC’a toplam 30 ülke katılmaktadır.

Güneydoğu Avrupa İstikrar Pakti’nin dönüşüm sürecine paralel olarak RACVIAC içerisinde de yeniden yapılanma, dönüşüm ve reform süreci başlatılmıştır ve bu çerçevede Merkeze daha akademik ve dolayısıyla sivil ağırlıklı bir yapı kazandırılmasını karara bağlayan bir strateji belgesi 2007 yılında kabul edilmiştir.

Güneydoğu Avrupa bölgesinde silahların kontrolü konusunda bağımsız ve uzman bir akademik kuruluş olarak faaliyette bulunulması öngörülmektedir bu strateji belgesinde RACVIAC'ın ve örgütün bu çerçevede askerî hiyerarşiye dayanan yapısının değiştirilerek tedricen askerî-sivil bir yapıya kavuşturulması, ihtiyaca cevap verecek faaliyet projelerinin oluşturulması, bütçesinin ve örgütsel yapısının reforma tabi tutulması öngörülmektedir.

RACVIAC'ın yeniden yapılandırılması süreci çerçevesindeki yeni anlaşma Nisan 2010 tarihinde imzalanmıştır ve yeni anlaşma Arnavutluk, Hırvatistan, Makedonya, Karadağ ve Sırbistan tarafından onaylanarak 1 Aralık 2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yeni anlaşmanın ülkemiz tarafından da onaylanması, örgütün faaliyetleri çerçevesinde ileride karşılaşılabileceğimiz hukuki ve uygulama sorunlarını ortadan kaldıracaktır.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Millî Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı Vekili Sayın General Akif Vurucu, sizin ilave etmek istediğiniz bir husus var mı efendim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Sayın Başkanım, katılıyoruz yapılan açıklamalara.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı efendim?

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

RACVIAC-GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ MERKEZİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 14 Nisan 2010 tarihinde Budva'da imzalanan RACVIAC Güvenlik İşbirliği Merkezi Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/282) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Teşekkür ediyorum.

Gündemin 2'nci maddesine geçiyoruz.

Ortak Savunma Araştırma ve Teknoloji Projeleri Konulu 1 Numaralı Avrupa Araştırma Grubu Düzenlemesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/387) esas numaralı Tasarı 23'üncü Yasama Döneminde (1/871) esas numarasıyla 6 Mayıs 2010 tarihinde Dışışleri Komisyonumuza havale edilmiştir ve Komisyonun 23 Mart 2011 tarihli toplantısında oy birliğiyle kabul edilmiştir ancak Genel Kurulda karara bağlanamadığından kadük olmuştur.

Tasarı üzerinde tali komisyon olan Millî Savunma Komisyonunun olumlu görüşü bulunmaktadır.

Sözü Dışışleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Gücük.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Söz konusu düzenleme ve mutabakat muhtırası, Batı Avrupa silahlanma organizasyonu faaliyetlerinin Avrupa Birliği tarafından savunma yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik araştırma ve geliştirme, tedarik ve silahlanma konularını tek elden yürütmek maksadıyla kurulan Avrupa Savunma Ajansı faaliyetleri çerçevesinde imzalanmış belgelerdir. Söz konusu belgeler ülkemiz tarafından sırasıyla, mutabakat muhtırası 17 Temmuz 2006 tarihinde dönemin Millî Savunma Bakanı Sayın Vecdi Gönül tarafından Sofya'da, araştırma grubu düzenlemesi de 14 Temmuz 2006 tarihinde Millî Savunma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Tümgeneral Sayın Ömer İnak tarafından imzalanmıştır.

Belgeler üzerinde Avrupa Savunma Ajansı üyesi olan ve üyesi olmayan imzacı ülkelerin araştırma ve teknoloji projelerinde iş birliği yapmalarına yasal temel oluşturan değişiklikler getirilmektedir. Anlaşmalar, savunma yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik ARGE, tedarik ve silahlanma konularına ilişkin esas ve prensipleri kapsamaktadır ve bu çerçevede, ülkeler olarak bilgi alışverişi, ortak araştırma ve teknoloji sunumları, ortak deneme veya deneylerin yapılması, materyal, teçhizatların değişimi, özel millî araştırma olanaklarında zaman düzenlemesi, bilimsel personel tahsisi, karşılıklı araştırma ve teknoloji işbirliğinin geliştirilmesi gibi alanları kapsamaktadır.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın General Vurucu, sizin ilave edeceğiniz bir husus var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ
HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Katılıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyelerimiz var mı?

Teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...
Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

**ORTAK SAVUNMA ARAŞTIRMA VE TEKNOLOJİ PROJELERİ KONULU 1
NUMARALI AVRUPA ARAŞTIRMA GRUBU DÜZENLEMESİNİN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Türkiye Cumhuriyeti adına 14 Temmuz 2006 tarihinde Ankara’da imzalanan Ortak Savunma Araştırma ve Teknoloji Projeleri Konulu 1 Numaralı Avrupa Araştırma Grubu Düzenlemesinin Onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/387) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın Komisyon Raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç’ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Teşekkür ediyorum.

Gündemin 3’üncü maddesine geçiyoruz.

Araştırma Organizasyonu, Programları ve Faaliyetleri İçin Avrupa Anlayışı Hakkında (EUROPA) Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/389) esas numaralı Tasarı, 23'üncü Yasama Döneminde (1/875) esas numarasıyla 14 Mayıs 2010 tarihinde Dışışleri Komisyonuna havale edilmiş ve Komisyonun 23 Mart 2011 tarihli toplantısında oy birliğiyle kabul edilmiştir ancak Genel Kurulda karara bağlanamadığı için kadük olmuştur.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Az önceki gündem maddesi çerçevesinde izahat sunduğum belgelerden, düzenlemelerden birini teşkil etmektedir. Söz konusu belge, 14 Temmuz 2006 tarihinde imzalanmıştır ve Avrupa Birliği tarafından savunma yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik araştırma ve geliştirme, tedarik ve silahlanma konularını tek elden yürütmek maksadıyla oluşturulan Avrupa Savunma Ajansı'nın faaliyetlerinin Batı Avrupa Silahlanma Organizasyonu'na devredilmesi çerçevesindeki düzenlemelerden birini teşkil etmektedir.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Vurucu...

MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Açıklamalara katılıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

ARAŞTIRMA ORGANİZASYONU PROGRAMLARI VE FAALİYETLERİ İÇİN AVRUPA ANLAYIŞI HAKKINDA (EUROPA) MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Türkiye Cumhuriyeti adına 14 Temmuz 2006 tarihinde Ankara'da imzalanan Araştırma Organizasyonu Programları ve Faaliyetleri İçin Avrupa Anlayışı Hakkında (EUROPA) Mutabakat Muhtırasının Onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/389) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Teşekkür ediyorum.

Gündemin 4'üncü maddesine geçiyoruz.

Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci Çerçevesinde Koordinasyon Komitesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/390) esas numaralı Tasarı, 23'üncü Yasama Döneminde 3 Mayıs 2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ancak dönemin sonuna kadar karara bağlanamadığı için kadük olmuştur.

Buyurun Sayın Gücük.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK –
Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci, Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri'nin girişimleriyle Nisan 1996 tarihinde Tirana'da yapılan ilk bakanlar toplantısıyla başlamıştır. Söz konusu oluşum Türkiye-ABD- İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya, Slovenya, Arnavutluk, Makedonya, Hırvatistan, Ukrayna, Bosna-Hersek, Sırbistan ve Karadağ'dan oluşmaktadır. Moldova ve Gürcistan söz konusu sürece gözlemci olarak katılmaktadırlar.

Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci faaliyetlerinin eş güdümü ve üye ülke savunma bakanlarına danışmanlık yapmak amacıyla süreç çerçevesinde bir koordinasyon komitesi kurulması anlaşması Ekim 2009'daki Bakanlar Toplantısı'nda imzalanarak Koordinasyon Komitesi oluşturulmuştur.

Mart 2007’de icra edilen koordinasyon toplantısında kuruluş anlaşmasının güncelleştirilmesine karar verilmiş ve Ekim 2009’da Sofya’daki Bakanlar Toplantısı sırasında güncellenen anlaşma imzalanmıştır. Bugüne kadar söz konusu Anlaşma’yı Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, İtalya, Karadağ, Makedonya, Romanya, Sırbistan ve Ukrayna onaylamış bulunmaktadır.

Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci üyeliği ve gözlemci statüsünün net olarak belirlenmesi, koordinasyon ve bilgi akışının düzeltilmesi ve süreç kapsamındaki projelerin yürütülmesi konusunda karşılaşılan sorunların çözülmesine de yardımcı olacak söz konusu düzenlemenin kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Generalim...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ
HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Katılıyorum efendim açıklamalara.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen?

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Birincisi, gerekçe kısmında üçüncü satırda parantez içinde yazılan İngilizce kısmın eksik yazıldığını, arkadaşlarımızın biraz daha dikkatli olmaları gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

İkincisi de sadece bir yorumdur. Her ne kadar bu, Avrupa Birliğini ilgilendiren bir sözleşme, anlaşma olmamasına rağmen, sonuçta Avrupa’nın, özellikle de Güneydoğu Avrupa’nın savunmasında kullanılacak olan bir anlaşmadır.

Biz Avrupa Birliğine girmeye çalışıyoruz, Avrupa Birliğine girmek için ciddi çaba sarf ediyoruz, bunun için gümrük anlaşmaları yapıyoruz, bu şekildeki savunma anlaşmaları yapıyoruz, âdeta Avrupa’nın güneydoğu karakolu hâline geliyoruz. Ciddi şekilde kullanılıyor ve bir şekilde de Avrupa Birliğine girmemiz engelleniyor. Bunu Komisyon üyesi arkadaşlarımızın dikkatine sunmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

RİFAT SAİT (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi benim burada dikkatimi çeken konu şu: Bu güneydoğu, özellikle Balkanlar bölgesinden Kosova; tabii Kosova’nın hâlâ Birleşmiş Milletler üyesi olmaması dolayısıyla da bu anlaşmanın içinde olmadığı görülüyor. Ancak bu Savunma Bakanları Toplantısı oradaki, Kosova’daki bazı olaylarla Sırbistan arasındaki ilişkiler... Bunlar çok önemli. Zaman zaman Kosova’nın kuzeyinde

Mitroviça bölgesinde Sırp larla birtakım çatışmalar olabiliyor. Yarın yine böyle bir olay yaşandığında, özellikle Kosova'nın Sırbistan'la olan bir sıkıntısında -ki biz Kosova'yı tanımış bir ülkeyiz- bu durumda bu savunma olayı nasıl işleyecek?

BAŞKAN – Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Kosova konusunun, tabii bu Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci'yle birebir ilişkisi yok ancak yani Kosova sorunundaki gelişmelere paralel olarak bu konunun istişareler kapsamında bu süreç çerçevesinde de ele alınması söz konusu olabilir.

O konuda bu süreçten karar çıkar mı? Yani birtakım tavsiye niteliğinde kararlar çıkabilir belki ama Kosova konusu, öncelikle Birleşmiş Milletler kararları çerçevesinde bu kararlar kale alınarak ele alınan bir konudur. Bu çerçevede değerlendirmek gerekir.

BAŞKAN – Söz almak isteyen başka Komisyon üyemiz olmadığına göre, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

GÜNEYDOĞU AVRUPA SAVUNMA BAKANLARI SÜRECİ ÇERÇEVESİNDE KOORDİNASYON KOMİTESİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 21 Ekim 2009 tarihinde Sofya'da imzalanan Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci Çerçevesinde Koordinasyon Komitesi Anlaşmasının Onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/390) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Teşekkür ediyorum.

Gündemin 5'inci maddesine geçiyoruz.

Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/339) esas numaralı Tasarı, 23'üncü Yasama Döneminde 2 Aralık 2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ancak dönemin sonuna kadar karara bağlanamadığı için kadük olmuştur.

Tasarı üzerinde tali komisyon olan Millî Savunma Komisyonunun olumlu görüşü bulunmaktadır.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Uluslararası Hidrografi Örgütü, seyrüsefer emniyeti ve deniz çevresinin korumasını desteklemek ve hükûmetler arası iş birliğine temel teşkil etmek üzere 1921 yılında kurulmuştur. Ülkemiz söz konusu Örgüte 1971 yılında üye olmuştur. Örgütün 2005 yılında Monako'da gerçekleştirilen olağanüstü konferansında sözleşmenin günün değişen koşullarına göre güncellenmesi kararlaştırılmış ve bu çerçevede sözleşmeye değişiklik getiren protokol kabul edilmiştir. Söz konusu protokolü onaylamamız Örgütün çalışmalarına daha etkin katılım sağlanması, gelişmelerin daha yakından izlenmesi ve yönlendirilmesi bakımından fayda sağlayacaktır.

Bunun yanı sıra, Nisan 2012'de Monako'da yapılan Uluslararası Hidrografi Örgütü Direktörlüğü seçimlerinde ülkemizin adayı Emekli Tuğamiral Mustafa İpteş'in 9 aday arasından Avustralya ve Fransa adaylarıyla birlikte ilk 3'e girerek 2012-2017 dönemi için Kuruluş Direktörlüğüne, Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilmiş olması da ve bu şekilde kuruluşundan bu yana söz konusu kuruluşta ilk kez bir Türk temsilcinin üst düzeyde bir görev almış olması da bizim açımızdan önem taşımaktadır.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Generalim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Tabii ki bu atamayı tebrik ediyoruz. Gerçekten kıvanç duyduğumuz bir gelişme. Bunu da kayda geçirmek için ifade ediyorum.

Söz almak isteyen üyelerimiz? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

ULUSLARARASI HİDROGRAFI ÖRGÜTÜ HAKKINDA SÖZLEŞMEYE DEĞİŞİKLİKLER PROTOKOLÜNE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) “Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolü” ne katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’ncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/339) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç’ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Teşekkür ediyorum.

Gündemin 6’ncı maddesine geçiyoruz.

Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/321) esas numaralı Tasarı, 23’ncü Yasama Döneminde 4 Şubat 2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ancak dönemin sonuna kadar karara bağlanamadığı için kadük olmuştur.

Sözü Sayın Gücük’e veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK –
Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İtalya'nın öncülüğünde Akdeniz ve Karadeniz Bölgelerinde deniz trafiğinin izlenmesi amacıyla kurulan Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezine İlişkin Operasyonel Düzenleme Belgesi, girişime katılan diğer on dört ülkenin temsilcileriyle birlikte 12 Ekim 2006 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu düzenlemeyle, Atlantik, Akdeniz, Karadeniz ve Kızıldeniz'e yaklaşma sularında ve limanlarında bulunan 300 ton ve üzerindeki ticari gemilerin -feribotlar hariç- limanlara geliş-gidiş zamanları ve denizdeki mevkillerinin takibi ve kontrolü sağlanmaktadır. Bu çerçevede İtalyan Deniz Kuvvetleri Donanma Harekâtı Merkezinde toplanan bilgiler katılımcı ülkelerle paylaşılmaktadır.

Ülkemiz bu belgeyi imzalarken bahse konu düzenlemenin tarafları arasında yer alan Güney Kıbrıs yönetiminin 1960 yılında kurulan orijinal ortaklık devleti olmadığı ve Türkiye'nin bu belgeyi onaylaması ve uygulamasının atıfta bulunulan Kıbrıs Cumhuriyeti'ni herhangi bir biçimde tanıma anlamına gelmeyeceği, Türkiye'nin kuruluş, garanti ve ittifak anlaşmalarından kaynaklanan hak ve yükümlülüklerine hâle getirmeyeceği yönünde çekince beyanında bulunmuştur.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Generalim, sizin ilave edeceğiniz bir şey var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ
HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Söz almak isteyen?

Sayın Loğoğlu, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Güney Kıbrıs Rum yönetimiyle ilgili çekinceyi Sayın Büyükelçimiz hatırlattı. Bu metinde ekli mi, onu göremedim, belki dikkatli bakmadığım için göremedim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Burada var.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Varmış, tamam.

İkinci sorum: Türkiye ile Yunanistan arasında Ege'deki anlaşmazlıklar dikkate alındığında imzalanan bu anlaşmanın Ege'ye ilişkin görüşlerimiz üzerinde herhangi bir yansıması veya olumsuz etkisi oluyor mu? O açıdan bu anlaşma bir anlam ifade ediyor mu? Onu sormak istedim.

BAŞKAN – Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK –
Bu konuda ilgili dairelerimizin, birimlerimizin görüşleri alındıktan sonra, hukuk birimlerimizin ve siyasi birimlerimizin görüşleri alındıktan sonra imzalanmış bir belge olduğuna nazaran bu konudaki

endişeleri de karşıladığını düşünüyorum. Ancak daha ayrıntılı bilgi talep edildiği takdirde Bakanlığımız ilgili birimlerinden bu konuda ayrıntılı mütalaa arz edebilirim.

BAŞKAN – Sayın Generalim, sizin şu aşamada ilave edeceğiniz bir şey var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ
HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – İlave edecek bir konu yok efendim.

BAŞKAN – Tamam.

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İki konuya dikkat çekmek istiyorum. Bir tanesi, anlaşma, Akdeniz ve Karadeniz için sanal olarak bir bölgesel deniz trafiği merkezi kuruyor. Bu kuruluşun içerisinde Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere var. Buna dikkat çekmek istiyorum. Elbette Akdeniz’de, Karadeniz’de ne kadar etkin olduklarını maalesef bu anlaşmadan da görmüş oluyoruz.

İkinci tespitim de, bu anlaşma bir oramiralimiz tarafından imzalanmış, Deniz Kuvvetleri Komutanı ve bu gibi birçok anlaşmayı imzalayan Deniz Kuvvetleri Komutanı ve Silahlı Kuvvetlerin üst düzey kademelerinin büyük bir çoğunluğunun da şu anda tutuklu olduğunu ve bunun ciddi bir, yaman bir çelişki olduğunu hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Sayın Başkan, söz konusu düzenleme münhasıran bilgi paylaşımına ilişkin bir husus teşkil ettiği cihetle İtalya tarafından sağlanan bilgilerin katılımcı ülkelerle paylaşılmasından ibaret bir düzenlemedir netice itibarıyla. Aynı kapsamda bizim de mesela Karadeniz’de yürüttüğümüz birtakım faaliyetler var ve biz de katılımcı ülkelerle esasen NATO çerçevesinde de bunları paylaşıyoruz benim bildiğim kadarıyla. Dolayısıyla bilgi paylaşımına inhisar eden bir düzenleme olduğu için o çerçevede mütalaa edilmesi isabetli olur.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Burada “Operasyonel Düzenleme” yazıyor Sayın Büyükelçim, “Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık Deniz Kuvvetleri ...Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenleme” dediği için...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Yani bu bilgi paylaşımıyla ilgili operasyon.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani operasyon bilgi paylaşımıysa bilemem ama burada “Operasyonel Düzenleme” diyor, bu da hakikaten dikkat çekici yani ben çok teknik detayına girmek istemiyorum. Sayın Başkan, affınıza sığınarak.

BAŞKAN – Estağfurullah.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sadece siyaseten bakıyorum olaya. Elbette ki komutanlar, Dışışleri, mutlaka bir 6'ncı Filo'nun Akdeniz'de nasıl gezdiğini hepimiz biliyoruz, tarihî bir süreci var, Karadeniz'deki ağırlıklarını biliyoruz. Ben sadece siyaseten dikkat çekici buldum, yoksa teknik olarak bir yorum yapacak konumda olmadığımı herkes biliyor zaten.

BAŞKAN – Söz almak isteyen başka üyemiz yoksa tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

AKDENİZ VE KARADENİZ İÇİN SANAL BÖLGESEL DENİZ TRAFİK MERKEZİ KURULMASINA DAİR OPERASYONEL DÜZENLEMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Arnavutluk, Hırvatistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Fransa, Ürdün, Yunanistan, İsrail, İtalya, Malta, Karadağ, Portekiz, Romanya, Slovenya, İspanya, Türkiye, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri arasında 12 Ekim 2006 tarihinde Venedik'le imzalanan "Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenleme"nin çekince ile onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'ncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/321) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Teşekkür ediyorum.

Gündemin 7'nci maddesine geçiyoruz.

Stratejik Deniz Taşımacılığı Taahhütlerine İlişkin Çok Uluslu Uygulama Düzenlemesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/602) esas numaralı Tasarı, 26 Mart 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İngiltere, Hollanda, Macaristan, Danimarka, Norveç, Kanada, Almanya, Slovenya savunma bakanlarınca Aralık 2003 tarihinde imzalanan ve Ağustos 2006'da da Litvanya ve Portekiz'in dâhil olmasıyla güncellenen Stratejik Deniz Taşımacılığı Taahhütleri Çok Uluslu Uygulama Düzenlemesi, NATO, Avrupa Birliği veya ulusal bazda intikal ihtiyacını karşılamak üzere deniz taşımacılığı imkân ve yeteneklerinin oluşturulacak bir havuzda toplanması ve ihtiyaç hâlinde kısa süreli bir ikazla kullanıma hazır hâle getirilmesini kapsamaktadır. Söz konusu düzenlemenin imkân ve kapasitesi Birleşmiş Milletler, NATO ve Avrupa Birliğinin çok uluslu harekâtlarına verilen katkıların intikalinde kısa ön bildirim süreli harekât gereksinimleri çerçevesinde üye ülkelerin ihtiyaçlarını karşılayan tek inisiyatif durumundadır. Katılım için kuruluş anlaşması olan "Çok Uluslu Uygulama Düzenlemesi"nin imzalanması gereklidir. Düzenlemenin karar mekanizmalarında aktif bir rol oynama imkânına ve Avrupa Birliği ülkelerinin katılımına açık olarak yapılandırılan girişimde, yeni katılımların kabulünde onay yetkisine sahip olmamızı, bu şekilde diğer ülkelerin düzenlemeye katılım yönündeki taleplerinde de söz sahibi olmasını kapsamaktadır. Üye ülkelerin NATO tarafından deniz ulaştırma ihtiyacını karşılayabilen ülkeler olarak kabul edilmesi nedeniyle NATO içerisinde stratejik ulaştırması kapsamındaki yükümlülüklerimiz de düzenlemenin onaylanmasıyla karşılanmış olacaktır.

Tasarının kabulünü onaylarına arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Generalim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU - Açıklamaya katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyelerimiz var mı? Yok. Teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

**STRATEJİK DENİZ TAŞIMACILIĞI TAAHHÜTLERİNE İLİŞKİN ÇOK ULUSLU
UYGULAMA DÜZENLEMESİNE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) Kanada, Danimarka, Almanya, Macaristan, Hollanda, Norveç, Slovenya, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda arasında "Stratejik Deniz Taşımacılığı Taahhütlerine İlişkin Çok Uluslu Uygulama Düzenlemesi" ne katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'ncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/602) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin 8'inci maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/285) esas numaralı Tasarı, 18 Ağustos 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mali ile ülkemiz arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşması ile Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması Eylül 2010 tarihinde imzalanmıştır. Mali'yle ikili

düzeyde ve başta İslam İş Birliği Teşkilatı olmak üzere çok taraflı platformlarda yapıcı bir iş birliği içerisinde bulunmaktayız. Bu ülkedeki Bamako Büyükelçiliğimiz de 1 Şubat 2010 tarihi itibarıyla faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Malumlarınız olduğu üzere, ülkede son dönemde hüküm süren bir siyasi belirsizlik mevcuttur. Mali’de siyasi ortamın netleşmesi ve demokrasinin yeniden tesisini müteakip imzalanan anlaşmalar çerçevesinde, başta eğitim, güvenlik ve altyapı yatırımları alanlarındaki iş birliğimizin geliştirilmesi ve uluslararası platformlarda Mali’deki güvenlik sorununa çözüm arayışlarına destek olunması açılarından söz konusu anlaşmanın onaylanmasının yarar sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Generalim, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ
HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Türkeş, buyurun.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Teşekkür ederim.

Mali’yle böyle bir iş birliği ihtiyacı nereden doğmuştur? Yani Afrika’da birçok ülke var iken gerçi bir-iki tane daha geliyor ama Afrika ülkesi, bu NATO çerçevesinde midir, yoksa Türkiye’nin kendi dış politikasıyla ilgili bir inisiyatif midir? Yani niye biz Afrika’nın ortasındaki Mali’yle böyle bir iş birliğine gidiyoruz?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Bu, NATO kapsamı dışında, tamamen ikili kapsamda değerlendirilmesi gereken bir inisiyatiftir. Mali Hükûmetiyle önümüzdeki dönemde gerçekleştirilecek temas ve diyalog çerçevesinde özellikle savunma sanayi alanında bu ülkeyle iş birliğinin geliştirilmesi konusunda ciddi bir potansiyel olduğunu düşünüyoruz. Özellikle bu askerî teçhizat, malzeme ve savunma sanayisi ürünlerinin bu ülkelere satışı, eğitim ayrıca ve iki ülke silahlı kuvvetleri arasında temas ve diyalogun geliştirilmesi bakımından da katkıları olacağını değerlendiriyoruz.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Onlardan mı talep geldi, yoksa Türkiye’nin inisiyatifinde mi gelişti?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Karşılıklı yani her iki tarafın da istek ve iradesine uygun bir çerçevede imzalanmış bir anlaşmadır.

BAŞKAN – Sayın Generalim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ
HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Katılıyoruz açıklamalara. Afrika’ya açılım kapsamında

bu ülkelerle temasımızın Birleşmiş Milletlerde etkinliğimiz açısından da önemli olacağını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Sayın Loğoğlu, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, yani hakikaten Mali ve diğer bazı Afrika ülkeleriyle başka coğrafyalarda da askerî iş birliği anlaşmaları imzalanıyor. Savunma sanayi boyutunu gayet rahatlıkla anlıyorum; Birleşmiş Milletlerde destek bağlamında, onu da anlıyorum, yalnız yani bunun bir de felsefi bir arka planı olması lazım çünkü Afrika’da Mali dediğimiz zaman bu ülkenin hem kendi içinde hem çevre ülkeleriyle bir sürü sorunları var, diğer Afrika ülkelerinin de birçok sorunları var. Yani bu tür anlaşmalar yaparken ve esas amacı da belki haklı olarak silah satmak, savunma sanayisine katkıda bulunmak olmakla birlikte yani bu ülkelerin konumlarını, sorunlarını ve Türkiye’nin bu bağlamda yapacağı katkıların etkisini acaba yeterince düşünüyor muyuz? Onu bu sorunun yanıtı olduğunu pek düşünmüyorum ama yine de önemli bir nokta olarak dikkatinize getirmekte yarar gördüm.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Evet, proje bazında verilecek nihai kararlarda bölgesel ve ikili temeldeki siyasi hassasiyetler konjonktürel gelişmelere bağlı olarak tabiatıyla “case by case” dikkate alınacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ GENELKURMAY BAŞKANLIĞI İLE MALİ CUMHURİYETİ SAVUNMA VE MÜCAHİTLER BAKANLIĞI ARASINDA ASKERİ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASINA DAİR 1 NUMARALI DEĞİŞİKLİK PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 9 Haziran 2010 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolü” nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'ncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşölmekte olan (1/285) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın özel sözcöler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin 9'uncu maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İşbirliği Hususunda İkili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/286) esas numaralı Tasarı, 18 Ağustos 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sayın Gücök, buyurun.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÖK –
Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Nijerya, Sahraaltı Afrika'nın nüfus olarak en büyük, ekonomik açıdan ise en güçlü 2'nci ülkesi konumundadır. Buna paralel olarak Nijerya, aynı zamanda söz konusu bölgede Güney Afrika Cumhuriyeti'nden sonraki en büyük 2'nci ticaret ortağımız konumundadır.

Bugün Komisyonumuz tarafından görüşölmekte olan mevcut anlaşma da iki ülke arasında askerî iş birliğinin geliştirilmesi amacıyla Nijerya Cumhurbaşkanının 2011 yılının Şubat ayında ülkemize gerçekleştirdiği resmî ziyaret sırasında imzalanmıştır ve Nijerya, mevcut potansiyeliyle Afrika'da askerî ilişkilerimizin geliştirilmesinde yarar görölen hedef ölkelerden biri durumundadır. Örnek vermek gerekirse, Nijerya 2011 yılında Yonca-Onuk firmasından 12 adet hücumbot alınmasına karar vermiş. Otokar firmasının zırhlı personel taşıyıcılarından verilen siparişin toplamı da 235'e ulaşmıştır. Askerî alında karşılıklı ziyaretlerde de ciddi bir artış söz konusudur. Komisyona sunulmuş bulunan anlaşmanın yürürlüğe girmesinin savunma sanayi ilişkilerinin daha ileriye götürölmesine olumlu katkılarda bulunacağı, aynı zamanda gelişme potansiyeline sahip askerî iş birliği alanında da

ciddi imkânlar yaratacağı değerlendirilmektedir. Aldığımız bilgilere nazaran Nijerya tarafı da anlaşmanın onay süreciyle ilgili son safhalara gelmiş durumdadır.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Generalim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ
HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Açıklamalara katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Loğoğlu, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, tekrar teşekkür ediyorum.

Hem bu anlaşmada -ama özellikle bu anlaşmada- hem diğer bütün metinlerde, daha önce de söylediğim gibi, Türkçe hataları var, dil bilgisi hataları var, bu beni rahatsız ediyor.

Burada iki şeye değineceğim. Birincisi bu “ile” bağlacının kullanılması. Ben bunu okulda öğrenmedim, dil hâkimiyeti tartışılmaz olan bir büyükelçimizden öğrendim, rahmetli Coşkun Kırca. “İle” bağlacı iki tarafın da eşit derecede, eş değerde bir kavram, özne olduğu zaman ayrı yazılır. Yani “Ahmet ile Mehmet Ankara’ya gittiler.” ayrı yazılır ama “Ahmet ile Mehmet trenle Ankara’ya gittiler.” “trenle” bitişik yazılır. Burada genelde yanlış olarak hep ayrı yazılıyor, ona dikkat çekmek istiyorum. Bu sadece bu anlaşmalar bakımından değil, diğer bütün anlaşmalarda da bu hatayı görüyoruz.

Ondan sonra, eski Türkçe Arapçadan alındığı için, bu 10’uncu maddenin üçüncü paragrafında, sayfa dört, “...disiplin yargı yetkisine haizdir.” tabiri var. “Haizdir” olduğu zaman “i” takısı alır ama “haiz” kullanılmasına da gerek yok, “sahiptir” de denilebilir, buna da dikkat edilmesi lazım.

Bir de tercüme hatası var, bu da 11’inci maddede, “Gönderen tarafın elçiliği vasıtasıyla” deniliyor, İngilizcesinde “embassy” tabiri var, “elçilik” diye bir müessese yok yani bir titr, sıfat var ama kurum olarak “büyükelçilik” olarak anılır. Onun da o şekilde düzeltilmesi gerekir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gücük, not aldınız değil mi Sayın Loğoğlu’nu.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK –
Not aldım. Uyarılar isabetlidir. Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Bu tabii sürekli dile getirildiği için belki de Dışişleri Bakanlığımızın anlaşmaları hazırlık döneminde devreye girmesinde yarar olabilir.

Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Çok kısa Sayın Başkan.

Bu konuşmanın önemini biliyoruz, anlaşmaya herhangi bir itirazımız yok, metne itirazımız yok, ayrıca bu anlaşma çerçevesinde savunma sanayi iş birliği alanında da kaydetmiş olduğumuz gelişmeleri memnunlukla not ediyoruz, yalnız bu anlaşmanın 4'üncü maddesinin beşinci fıkrası, hatırlayacaksınız Sayın Başkan, daha önce de birçok defa bu Komisyonda dile getirildi, Komisyon zabıtlarında da vardır, bu yürütmeye sınırsız yetki verir mahiyette bir ifade taşıyor. Diyor ki: "Her iki tarafça önerilecek ve anlaşmaya varılacak diğer alanlar." Başta dört maddede sayıyorsunuz, "Askerî eğitim ve öğretim, askerî manevralar ve tatbikatlar için gözlemcilerin gönderilmesi, sanayi teknolojilerinde iş birliği, silahlı kuvvetler arasında iş birliği", ondan sonra ucu açık bir yetki veriyorsunuz. Bunun bundan sonraki anlaşmalarda olmamasını biz rica etmiştik bürokrasimizden, bu ricayı tekrarlıyoruz ve bu sebeple de bu anlaşmaya bir muhalefet şerhi koyuyoruz. Anlaşmanın kendisine muhalif değiliz, çekince mahiyetinde bir muhalefet şerhini uygun görülecek zamanda vereceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Türkeş, buyurun.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) - Teşekkür ederim.

Çad yok bunların içinde. Daha önce geçti mi, benim katılmadığım bir toplantıda veyahut Çad'la bir askerî iş birliği arzu edilmiyor mu? Çünkü bu Mali ve Çad pakete dâhil bütün Amerika'daki filan projelerde de, biz niye bir tek biriyle yaptık, öbürüyle yapmıyoruz ya da gelecek mi?

BAŞKAN – Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Evet, Çad'la bu konuda henüz bir iş birliği anlaşmamız bulunmuyor.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Oraya satılacak malımız mı yok, onlar askerî eğitimde mi iyiler? Yani, aynı coğrafyada beş tane ülke geliyor. Mali ve Çad malumunuz Libya'nın aşağısında ve en enerji olarak da önümüzdeki on yıllarda kritik olacak iki ülke. Birine heveslendik, niye diğerine heveslenmiyoruz?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Milletvekilim, bu konudaki son safahatı ilgili birimlerimizden bilgi talep ederek bilahare arz edeceğim.

BAŞKAN - Sayın İşler, buyurun.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Korutürk'ün de değindiği gibi hakikaten daha önce de bu konu geçmişti, yalnız burada sanki bir farklılık var. Madde 4'te zaten başlığı da koymuş "Askerî iş birliği alanları." demiş. Dolayısıyla bir sınırlama var orada yani bu şekilde bakıldığı zaman her iki tarafça önerilecek yani askerî alanlarda herhangi bir gelişme olduğu zaman sanırım bu kastediliyor.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Biz yine muhalefet şerhimizi koyacağız. Çünkü burada...

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Peki, takdir sizindir.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Yani, çok açık şekilde askerî iş birliği alanında da yine burada tatat edilmeyen bazı aklıma şu anda gelmeyen hususları içermiyor, onun için.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Söz almak isteyen başka üyemiz olmadığına göre tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE NİJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ İŞ BİRLİĞİ HUSUSUNDA İKİLİ ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 2 Şubat 2011 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/286) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 30 Haziran Cumartesi günü saat 18.00' a kadar Komisyon sekretaryasına bırakmalarını istirham ediyorum. Teşekkür ediyorum.

Gündemin 10' uncu maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/499) esas numaralı Tasarı, 24 Ekim 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gana, son on beş yıllık dönemde sağlıklı bir şekilde işleyen demokrasisi ve 2011 yılı başında petrol üretiminin de başlamasıyla hızla gelişen ekonomisiyle birlikte Afrika Kıtası' nda istikrarlı, örnek ülkeler arasında gösterilmektedir ve kıta genelinde değerlendirildiğinde sahip olduğu potansiyelle ülkemiz açısından Afrika'da öne çıkan ülkeler arasında yer almaktadır. Bu çerçevede Gana'yla ilişkilerimizin mümkün olan her alanda geliştirilmesine önem atfediyoruz. Birleşmiş Milletler koruma operasyonlarına da katkıda bulunan ve kıta ölçeğinde dikkate değer bir orduya sahip olan Gana ile askerî ve savunma sanayi ilişkilerinin de geliştirilmesinde yarar görüyoruz. Bu çerçevede, son dönemde bu alandaki temaslarda da bir artış yaşıyoruz.

Son olarak Gana Deniz Kuvvetleri, Yonca-Onuk firması tarafından üretilen MRTP 16 ve MRTP 33 botlarının Türkiye'den sağlanacak ülke kredisiyle alımı amacıyla firmaya başvuruda bulunmuştur. Çerçeve anlaşmasının yürürlüğe girmesinin, başta savunma sanayi alanı olmak üzere askerî alandaki ilişkilerimizin daha ileriye götürülmesine ciddi katkıda bulunacağı değerlendirilmektedir.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Generalim...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ GENERAL AKİF VURUCU – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Komisyonun zamanını fazla almayayım. Burada da 4'üncü maddede gene “askerî iş birliği alanları” şeklinde... Sayın İşler'in işaret ettiği gibi, sınırlı da olsa 4'üncü maddenin 17'nci fıkrasında aynı şey olduğu için, buna da aynı yaklaşım içinde olacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE GANA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞBİRLİĞİ ÇERÇEVE
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- (1) 24 Mart 2011 tarihinde Akra/Gana'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Gana Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Alanda Eğitim Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/499) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Keza Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 30 Haziran Cumartesi günü saat 18.00'e kadar şerhlerini Komisyon sekreteryasına bırakmalarını istirham ediyorum.

Gündemin 11'inci maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/528) esas numaralı Tasarı, 23 Kasım 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'yle Sudan arasındaki ilişkiler, özellikle ekonomik ve ticari alanda önemli bir seviyede bulunmaktadır ve Sudan, Türkiye'nin aynı zamanda Afrika'da en fazla yardım sağladığı ülkeler arasında yer almaktadır.

Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması Mayıs 2011 tarihinde İstanbul'da düzenlenen IDEF Fuarı vesilesiyle Sudan Savunma Bakanının ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret sırasında imzalanmıştır. Söz konusu anlaşma, iki ülke arasında askerî alandaki ahdî çerçevenin ilk adımını oluşturması açısından önem arz etmektedir. Anlaşmanın taraflarca kısa sürede onaylanması, iki ülke arasındaki askerî işbirliğinin başlatılmasına da olanak sağlayacaktır.

Malumlarınız olduğu üzere Sudan, mesela şu anda, hâlihazırda çok kırılgan ve hassas bir dönemden geçmektedir. Az önce Komisyonun sayın üyelerince dikkate getirildi, tabiatıyla yürütülecek olan bu askerî iş birliği anlaşması yürürlüğe girdiği takdirde yürütülecek olan projelerde de bu hassasiyet ve kırılganlıklar nazarıtibara alınarak selektif bazda case by case değerlendirilmek suretiyle uygulanacaktır.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Sayın General...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gür, buyurun.

NAZMÎ GÜR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Biraz önce birçok Afrika ülkesiyle ilgili, özellikle askerî anlaşmalarla ilgili yapılan anlaşmalar onaylandı, geçti. Ortak bir özelliği var bu ülkelerin; tamam, Afrika'nın yoksul ülkeleri, Afrika'nın belki de bahtsız ülkeleri diyebileceğimiz ülkeler ama ortak özellikleri, diktatörlüklerle ve baskıcı rejimlerle yönetilmesidir ve biz bu baskıcı rejimlere ve bu ülkelerin askeri daha iyi eğitmek için, onlara daha iyi baskı yapmak için herhâlde askerî iş birliği yapmıyoruz.

Şimdi, Sudan meselesi konusunda söz aldım çünkü Sudan çok ilginç bir ülke. Ömer El Beşir, hâlihazırda Darfur’da yani şu anda “Güney Sudan” diye bilinen ve bağımsızlığını ilan eden ülkede işlediği insanlık suçlarıyla Uluslararası Ceza Mahkemesi tarafından resmen soruşturulan biri ve maalesef ki ve utanç vericidir ki neredeyse El Beşir’e kucak açan, onu ülkesinde kabul eden tek ülke de belki de Türkiye’dir. Bu kadar insanlık suçu işleyen, Uluslararası Ceza Mahkemesi tarafından soruşturulan bir cuntanın lideri olan El Beşir ve onun ordusunu eğitmek herhâlde bizim işimiz olmasa gerek.

Ulusal ya da ekonomik çıkarlar ya da başka türlü çıkarlar böyle bir sözleşmeyi haklı kılmaz. O nedenle, Sudan’la yapılan bu sözleşmeye şiddetle karşı olduğumu söylüyorum ve bütün Komisyon üyelerini buna ret oyu vermeye davet ediyorum, size de Başkanımız olarak bu sözleşmeyi oylamaya sunmadan gündemden çekme önerisinde bulunuyorum çünkü insanlığa karşı işlenen suçlar konusunda El Beşir ve onun rejimi ve onun ülkesi insanlık tarihinde kara bir sayfa olarak yer alacak. Bizim de buna ortaklığımız söz konusu olmamalıdır.

Bu nedenle, bu teklifin, bu sözleşmenin bu Komisyonun gündeminden düşürülmesini, Genel Kurula indirilmemesini teklif ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Darfur, bilindiği gibi Hartum’un 1.300 kilometre batısında bir bölge. Bu bölgede otlakların ve su kaynaklarının paylaşımından 2003 yılında önce bir huzursuzluk, arkasından isyan çıktı. Bu isyandan sonra büyük bir kuraklık başladı ve bu kuraklık sırasında da Sudan Hükûmeti Darfur üzerine çok ciddi birtakım baskı tedbirleri uygulamaya başladı. Bu baskı tedbirleri sonucu memleketin nüfusunun, Darfur’un nüfusunun aşağı yukarı üçte 1’i yani 2 milyon insan yerlerinden edildi. Çok perişan şartlar altında şu anda bulunuyorlar ve 100 binlerce insan da öldürüldü.

Bu konu 2004 yılından beri Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin gündeminde yer alıyor. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi bu konuda bir araştırma komisyonu kurdu. Araştırma komisyonunun raporu üzerine bunun Uluslararası Ceza Mahkemesine sevk edilmesine karar verdi. Uluslararası Ceza Mahkemesi de yapmış olduğu tetkikin sonucu, Sudan Devlet Başkanı Ömer El Beşir hakkında Darfur bölgesinde soykırım, savaş suçu ve insanlığa karşı suç işlemek suçundan tutuklama emri çıkarttı.

Şimdi, böyle bir ülkeyle askerî iş birliğine girmek doğru değil. Bunun ikinci bir noktası daha var; biliyorsunuz, Sudan 2011 yılında da ikiye bölündü ve aşağısında “Güney Sudan” diye başka bir Hükûmet ve başka bir devlet kuruldu. Bu devlet tanındı, referandum sonucu tanındı. Tanındıktan sonra da Birleşmiş Milletlere üye oldu. Dolayısıyla, tam bir devlet. Bizim bu Sudan’a ilişkin bütün

tutumlarımızda bu Güney Sudan'la Sudan arasındaki dengeyi de gözetmemiz lazım. Onun için, bu, muhtemelen eskiden yapılmış bir anlaşma. Bu anlaşmanın bugün bu şekilde önümüze gelmesi, Türkiye'nin bugün savunduğunu iddia ettiği ilkelerin çok tersine düşen bir şey. Biliyorsunuz, Suriye konusunda gerek Dışişleri Bakanı gerek Sayın Başbakan her zaman Suriye politikamızı izah ederken Suriye'deki insan hakları ihlallerinden, Suriye'deki üzüntüye, insan kıyımına, insan acılarına göz yumamayacağından, Türkiye'nin böyle durumlarda kendine düşeni yapacağından bahsediyor. O kendine düşen, bu Sudan'la yapılacak olan askerî iş birliği anlaşmasının neresine geliyor, onu ben merak ediyorum ve biz buna kesinlikle karşı çıkıyoruz. Buna koyacağımız muhalefet şerhi, diğeri gibi çekince mahiyetinde değil, esasa ilişkin bir muhalefet şerhidir. Onu Komisyonun bilgisine getirmek ve zabıtlara geçirmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gücük, Sayın Gür ve Sayın Korutürk'ün ifadelerine Hükûmet adına vereceğiniz cevabı dinlemek isteriz.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Evet, Sudan'daki son gelişmelerle ilgili değerlendirmelerimizi kısaca arz etmek istiyorum.

Sudan Hükûmeti, Güney Sudan'ın kendi kaderini tayin hakkını tanıyarak bu bölgenin ayrılmasıyla sonuçlanan referandumu kabul etmekle ciddi bir siyasi olgunluk sergilediğini değerlendiriyoruz ve kapsamlı barış anlaşmasının uygulanmasında gösterdiği olumlu tutumu da not ediyoruz takdirle ve bu çerçevede, 8 Ocak 2011 tarihinde açılan Juba Başkonsolosluğumuzu da bağımsızlıktan sonra Kasım 2011'de büyükelçiliğe dönüştürdüğümüzü de hatırlatmak istiyorum.

İşaret buyrulduğu üzere, hâlihazırda her iki Sudan da çok kırılgan ve hassas bir dönemden geçiyor. O itibarla, söz konusu anlaşma hükümleri de bu hassasiyet ve kırılganlıkta nazarıtibara alınarak konjonktürel gelişmeler çerçevesindeki değerlendirmeler yapılmak suretiyle hayata geçirilecektir.

Bu Uluslararası Ceza Mahkemesinin kararlarına değinildi. Ülke olarak biz burada Afrika Birliğinin tutumunu izliyoruz. Bilindiği üzere, Afrika Birliği Uluslararası Ceza Mahkemesi kararlarını, Sudan'la ilgili, onaylamamaktadır.

Darfur konusu da yakından izlediğimiz başka bir konuyu oluşturmaktadır. Sudan'ın istikrar ve güvenliğini yakından etkileyen, bölgesel ve uluslararası boyutları bulunan bu sorunun kalıcı bir çözüme kavuşturulması hiç şüphesiz zaruridir. Taraflar arasında barış ve uzlaşma bu açıdan hayati önem taşımaktadır. Biz Türkiye olarak Arap Ligi ve Afrika Birliği Örgütü'nün çabalarını özellikle Katar öncülüğünde yürütülen Doha Barış Süreci müzakerelerini destekliyoruz.

Darfur süreci, hâlihazırda Afrika Birliği, Birleşmiş Milletler, Katar ve birçok uluslararası aktörün katkısıyla hazırlanan “Doha Document for Peace in Darfur” belgesi çerçevesinde oluşturulan Darfur Siyasi Süreci kapsamında yürütülmektedir ve bu Süreç tarafımızdan da desteklenmektedir.

Doha barış görüşmeleri neticesinde Temmuz 2011’de Sudan Hükûmetiyle Özgürlük ve Adalet Hareketi arasında Doha’da imzalanan anlaşmanın önemli bir aşama teşkil ettiğini düşünüyoruz. Maalesef bu anlaşmaya tüm Darfurlu gruplar katılmamıştır ve ancak tüm tarafların anlayış ve iş birliği sergilemek suretiyle katılmaları yegâne çözüm olarak tarafımızdan görülmektedir.

Bunun yanı sıra Türkiye, Sudan yönetiminin ağırlığı Darfur diyaloguna, bölgenin gelişmesine ve barış sürecine tüm Darfurluların katılmasına önem veren stratejisini de desteklemektedir.

Darfur Bölgesel Yönetiminin 8 Şubat 2012 tarihinde Kuzey Darfur Eyaleti Başkenti El Faşir’de düzenlenen bir törenle göreve başlamış olmasını memnuniyetle karşıladık. Bunun Darfur barışı için önemli bir önem teşkil ettiğini değerlendiriyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Generalim, sizin ilave edeceğiniz...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ
HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – İlave edecek bir görüşümüz yok.

BAŞKAN – Sayın Ediboğlu, buyurun.

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tekrar olmasın diye sadece eksik kalan kısımları söylemek istiyorum.

Sayın Gür ve Sayın Korutürk’ün görüşlerine aynen katılıyorum. Tabii, onlara ilave olarak, Sayın Müsteşarım Sudan’ın kırılgan yapısından bahsetti, Sudan’ın, işte 2011 yılının Kasım ayında ikiye bölündüğünü de arkadaşlarım ifade ettiler. Hatta, Güney Sudan’ın da tekrar kendi arasında ikiye bölünmek üzere iç savaşların devam ettiğini de zaten takip ediyoruz. Böyle bir durumda bu anlaşmanın hakikaten bugün yapılmasının çok anlamlı olmadığını ve Sayın Müsteşarımdan, hangi devletle anlaşma yaptığını merak ettiğimi öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Korutürk, siz de isterseniz, ikisine birlikte cevap versinler.

Buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Bana cevap vermesi için gerek yok Sayın Başkan. Ben sadece bir küçük yorum yapmak istiyorum. Sayın Büyükelçi Gücük’ün vermiş olduğu etraflı izahata teşekkür ederim, hazırlıklı geldikleri belli oluyor buraya.

Yalnız, bu izahat bizi kendisi gösteriyor ki Sudan’da çok ciddi bir durum var, Sudan’da çok karışık, hassas, kendilerinin tabiriyle kırılgan bir durum var. Böyle kırılgan bir durum varken ve biz insan hakları konusunda bayraktarlık yaptığımızı siyasi alanda bütün dünyaya ilan ederken bu

kırılğanlığın cereyan etmiş olduğu ülkeyle niçin böyle bir anlaşma yapıyoruz? Uluslararası Ceza Mahkemesini Afrika Birliğinin kabul edip etmemesi bizim açımızdan fazla bir anlam taşıyor çünkü zaten biz Uluslararası Ceza Mahkemesini kuran Roma Sözleşmesi'ne de taraf değiliz ama netice itibarıyla, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin almış olduğu hareket, o hareketin sonucu gelişmiş olan hukuki yollar gösteriyor ki Sudan, hakikaten bugün bir insan hakları ihlali konusunda ciddi şüphe, en azından şüphe altında olan bir ülke. Bu ülkeyle askerî iş birliği yaptığınız zaman, bu ülkeyle silah değişimi, eğitim, iş birliği, ortak tatbikatlar, vesaire yapacaksınız ve ondan sonra da o bölgedeki bütün o insan hakları ihlallerinin, vesairenin ortağı olacaksınız. Biz buna Cumhuriyet Halk Partisi olarak şiddetle karşı çıkıyoruz.

Bunun sadece altını çizmek istedim. Ben buna bir cevap beklemiyorum, buna verilecek bir cevap yok. Buna verilecek cevap, belki anlaşmayı çekmek olur Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Gücük, Sayın Ediboğlu'nun ifadelerine, sorusuna cevap verecek misiniz?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK - Aktarılan hususlara ilave edecek bir hususumuz bulunmamaktadır Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – Bu anlaşma hangi Sudan'la yapılıyor, iki Sudan var?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK - Kuzeyle.

BAŞKAN – Komisyon üyelerimizin görüşlerini dinledik, Hükümet temsilcimizin görüşünü de verdiği bilgileri de dinledik. Bütün bu görüşler çerçevesinde tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza...

Sayın Loğoğlu, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, usul konusunda bir sorum var. Burada bir öneri yapıldı “Bu anlaşma çekilsin.” diye. Ona öncelik vermek gerekiyor mu yani bir oylama falan gerekiyor mu?

BAŞKAN – Şimdi, o çerçevede tasarının maddelerine geçilmesini oylarken burada serdedilen görüşler çerçevesinde üyelerimiz bir karar verecekler. Ben onu oylamaya koyuyorum.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Peki.

BAŞKAN – Benim şahsen Komisyon Başkanı olarak geri çekme yetkim ve hakkım olmadığını düşünüyorum. Burada üyelerimiz çok değerli görüşlerini ifade ettiler. Şimdi oya sunuyorum. Eğer kabul edilmediği takdirde zaten bir sonraki aşamaya geçmeyeceğiz.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Biz daha çoğuz.

BAŞKAN – 8 kabul, 5 ret gözüktüyor.

Bir daha sayalım isterseniz: Kabul edenler... 10 kabul, Başkan dâhil 11 kabul. Reddedenler...

6. Tasarının maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SUDAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ ÇERÇEVE
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- (1) 10 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/528) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın Komisyon Raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç’ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 30 Haziran Cumartesi günü saat 18.00’e kadar muhalefet şerhlerini Komisyon sekreteryasına bırakmasını istirham ediyorum.

Gündemin 12’nci maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/560) esas numaralı Tasarı, 23 Ocak 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ile Hükümetimiz arasındaki Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşması, Sayın Cumhurbaşkanımızın Kasım 2011’de İngiltere’ye gerçekleştirdikleri devlet ziyareti sırasında imzalanmıştır. Söz konusu Anlaşma’yla iki ülke arasındaki ikili askerî ve savunma alanındaki ilişkilerin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Anlaşmanın benzeri askerî iş birliği çerçeve anlaşmaları, bugüne kadar 14’ü NATO üyesi ülke olmak üzere toplamda 63 ülkeyle de imzalanmış bulunmaktadır. Anlaşma İngiltere’de Parlamente’ye onay için sevk edilmiş olup onay süreci devam etmektedir.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Generalim, sizin ilave edeceğiniz bir şey?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Katılıyoruz açıklamalara.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Loğoğlu, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, bunu her defasında tekrarlamamız gerekiyor mu bilmiyorum ama bu ucu açık sorun burada da var, 3’üncü maddenin on sekizinci paragrafı.

Burada belki şunu ilave etmek gerekir: Yani böyle bir şeye ihtiyaç duyuluyor ise “Ondan önceki maddelerde tatat edilen iş birliği noktalarının yeterli olmadığı, her şeyin tam düşünülmemiş olduğu.” gibi bir varsayımdan kaynaklanan bir ihtiyaç olması lazım. Eğer öyleyse tam olarak düşünülsün, bütün alanlar belirlensin, bu ucu açık maddeler çıkartılsın.

BAŞKAN – Sayın İşler, buyurun.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Loğoğlu da biraz önce söyledi, daha önce de biz değindik. Aslında burada askerî yetkililerimiz var, bu konuya bir açıklık getirebilirler. Yani bu 18’inci maddeyle ilgili, vekillerimizin o konuda kafalarında bir soru işareti oluşuyor. Bu madde neden konuluyor yani burada bir sürü yetkilimiz var, bu konuya bir açıklık getirsinler lütfen.

BAŞKAN – Sayın Generalim, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Sayın Başkanım, tabii maddenin başlığında bu diğer

alanlar da yine askerî nitelikte olacak. Bu sayılanların dışında değişkenlik olabilir düşüncesine dayanıyor bu ifade ama değişkenlik olmadığı, yeni bir ihtiyaç çıkmadığı takdirde bu sayılanların dışına çıkılmayacaktır, iş birliği alanları bu sayılanlar olacaktır ve bir imkân yaratmak, değişen bir durum, yeni bir ihtiyaçtı ama bu, askerî nitelikte olan bir anlaşmanın kapsamına, amacına uygun bir alan olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, bu konuyu çok uzatmak istemiyorum ama bu sadece askerî alanlarda değil, bugüne kadar gelen neredeyse bütün anlaşmalarda var. Siz de defalarca, kayıtlara geçirmek üzere Anayasa maddesine atıfta bulundunuz. Yani benim anlamadığım şey, bu kadar kabul edilen ve Anayasa Mahkemesinin de çok net bir şekilde ortaya koyduğu şekliyle “Yürütmeye sınırsız yetki veremezsiniz.” demesine rağmen, sizin de bunu kabul edip atıfta bulunmanıza rağmen hâlâ Hükûmet tarafından Sayın Başbakan imzasıyla bu gibi anlaşmaların gelmesini ben üzücü buluyorum, devletim adına üzücü buluyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bu tür ifadeler daha önceki toplantılarımızda da gündemimize gelmişti ve orada ucu açık ifadelerin yer almasını Komisyonumuzun hoş karşılamadığını da kayıtlara geçirmiştik.

Uygulamada da bu tip hükümlerin sınırlı bir biçimde uygulanmasını beklediğimizi, bu anlaşma babında kayda geçirmek istiyorum. Dışişleri Bakanlığımızın ve Millî Savunma Bakanlığımızın da bundan sonraki anlaşmalarda bu şekilde muğlak anlama gelebilecek ifadeleri kullanmamalarını tavsiye ediyoruz.

Söz almak isteyen başka üyemiz yoksa tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ İŞ BİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASI UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 23 Kasım 2011 tarihinde Londra’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükûmeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/560) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin 13'üncü ve son maddesine geçiyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı ile Karadağ Dışışleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/636) esas numaralı Tasarı, 15 Haziran 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sayın Millî Savunma Bakanlığımız temsilcilerine de teşekkür ediyoruz katıldıkları için ve verdikleri katkılardan dolayı.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI VEKİLİ
HÂKİM TUĞGENERAL AKİF VURUCU – Sağ olun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK –
Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İzninizle önce Çad ile ilgili olarak az önce yöneltilen soruya ilişkin izahatta bulunmak istiyorum. Çad ile bugüne kadar askerî iş birliği alanında herhangi bir faaliyet gerçekleştirilmemiştir. Çad'ta Encemine'de bir büyükelçilik açmayı kararlaştırmış bulunuyoruz ancak henüz atama yapılmadı.

İlişkilerimizde yaşanacak gelişmelere paralel olarak askerî alandaki iş birliği de bu kapsamda değerlendirilecektir arz ederim.

Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı ile Karadağ Dışışleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolü ise Ocak 2008'de Karadağ Dışışleri Bakanının ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret sırasında imzalanmıştır.

Söz konusu İşbirliği Protokolü ile mevcut ilişkilerin karşılıklı fayda esasına dayalı iş birliği temelinde geliştirilmesi, uluslararası barışın korunmasının yanı sıra uluslararası iş birliğini artırmak için iki ülke tarafından ortak çalışmaların yürütülmesi, ortak ilgi alanı oluşturan ikili ve uluslararası

konularda ve muhtelif düzeylerde düzenli danışma mekanizmalarının kurulması ve işletilmesi, iki ülke arasında ikili anlaşmaların akdedilmesinin teşviki ve çok taraflı anlaşmaların uygulanmasının sağlanması öngörülmektedir.

Karadağ tarafı onay sürecini Şubat 2012 tarihi itibarıyla tamamladığını diplomatik yollardan bildirmiştir.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Loğoğlu, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, Karadağ’la imzalanan İşbirliği Protokolü’nü kutluyorum. Görüşmeler tamamlandıktan sonra kısa bir açıklama yapmak istiyorum yani baş başa kaldığımızda, onu şimdiden haber vereyim, araya gitmesin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bizim baş başa kaldığımız mı yoksa...

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Komisyon olarak.

BAŞKAN – Yani bürokratlar çıktıktan sonra devam ederiz.

Sayın Türkeş, buyurun.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Bu aslında biraz da genel de. Bu askerî iş birliği anlaşmaları yaptığımız ülkelerde başka ülkelerle de askerî iş birlikleri var mı bunların? Bununla ilgili bir bilgimiz oluyor mu? Yani mesela diyelim ki biz Nijerya’yla askerî iş birliği yapıyoruz. Nijerya Hükûmetinin başka bir ülkeyle daha askerî iş birliği var mı yoksa bu askerî iş birlikleri ancak bir ülkeyle mi yapılabilir?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Sayın Milletvekilim, mutlaka başka ülkelerle de bu konuda ikili anlaşmaları vardır diye düşünüyoruz ama Nijerya üzerinde bir soru yöneltilmişse tabiiyle bu konuda kesin bilgi arz etmek için bu konuda ilgili birimlerimiz vasıtasıyla bilgilendirmede bulunmamız gerekir.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Nijerya değil de topyekûn bu Afrika’daki askerî iş birliği yaptığımız ülkelerde başka gelişmiş bizim gibi hem kadrosu hem de imalatı olan başka ülkelerle de iş birlikleri var mı? Bunu öğrenmek istiyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCÜK – Mutlaka vardır. Yani mesela ben başta Çin’le olduğunu düşünüyorum, Kore’yle olduğunu düşünüyorum. Bu alanda Afrika pazarına ilgi duyan, hatta yani muhtemelen Fransızların yani buradaki eski sömürgeci konumundaki...

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Belli eğitimler öneriyoruz çünkü. Yani şeyin içinde sadece silah satmak yok veyahut askerî malzeme satmak yok ama birtakım eğitimler

vereceğimizden, vesaire bahsediyoruz. O bakımdan yani buna ihtiyaç duyuyor mu, birden fazla ülkede mi ihtiyaç duyuyor? Yani gene az önceki soruma tekrar takılmış vaziyetteyim. Çad niye ihtiyaç duymuyor da Mali niye duyuyor? Çad başka bir yerden mi bu ihtiyacını karşılıyor? Bunu öğrenebilir miyiz acaba?

BAŞKAN – Sayın Türkeş, belki şunu öneriyorum, şu anda kısaca bir bilgi verebilirler ama, önümüzdeki dönemde üzerimizdeki sorumlu olduğumuz anlaşmaları yoğun bir şekilde onayladık veya geri gönderdik. Tekrar çalışmalara başladığımızda aslında belki böyle konuları gündeme alarak daha fazla Komisyon çalışması yapacağız. Belki de ilk toplantılarımızın birinde Türkiye'nin Afrika politikaları konusunda hem ekonomik hem askerî boyutları olan bir brifing isteyebiliriz. Sayın Güçük de bunu not alırsa eğer, hem daha enine boyuna konuşmuş oluruz hem de belki daha sizi tatmin edecek bir cevap almış oluruz. Uygun bulursanız o şekilde devam edelim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI İLE KARADAĞ DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ARASINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE (1)- (1) 18 Ocak 2008 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolü" nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2' nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/636) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Teşekkür ediyorum.

Toplantımıza katılan Dışışleri ve Millî Savunma Bakanlığı yetkililerine teşekkür ediyoruz.

Toplantıyı kapatmadan önce Sayın Loğoglu'nun talep ettiği özel görüşmeyi yapacağız şimdi.

Buyurun Sayın Loğoglu.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum, çok kısa olacak.

Toplantının açılışında medyaya komisyonumuzu çok yücelten bir güzel açıklama yaptınız, bunun için teşekkür ediyorum. Hakikaten yıl boyunca arkadaşlarımızla birlikte iyi çalıştık, yalnız bu çalışmalar boyunca komisyon çalışmalarına ilişkin kaygılarımız, uyarılarımız oldu; ciddi sıkıntılarımız olduğunu beyan ettik, gerek usul yönünden gerek esas yönünden gerek önümüze gelen anlaşmalar, anlaşma metinleri bakımından. Bu kaygılarımızın bu dönemde yeterince karşılanmadığını düşünüyorum. Önümüzdeki dönemde bu konuda daha etkili, daha temiz iş çıkarma bakımından yıl boyunca yaptığımız öneri ve uyarıların dikkate alınmasının yararlı olacağını düşünüyorum. Çünkü başarı sadece komisyondan geçen anlaşma sayısı ile sınırlı bir olay değil yani bunu çok yukarılara çıkardığımız zaman çok başarılı olduğumuz anlamına gelmez. Buradan Genel Kurula gönderdiğimiz metinlerin hem esas yönünden hem Türk dış politikasının içine oturduğu nokta itibarıyla hem de biçim yönünden en mükemmel metinler olması lazım. Süzgeç vazifesini gören, değerlendirme vazifesini gören yetkili organ bu Komisyondur. O bakımdan önümüzdeki dönemde daha etkin ve muhalefetle - bütün muhalefetle- iktidar partisi arasında daha etkin bir iş birliği yapılması umudunu belirtmek istiyorum. Bu düşüncelerle de bütün Komisyon arkadaşlarıma ben de ana muhalefet partisinin bir mensubu olarak -arkadaşlar öyle bir yetki vermediler ama- teşekkür ediyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Loğoglu.

Uygun bulursanız önümüzdeki dönemin ilk toplantısında komisyon çalışmalarımızı tenkit eden, nasıl olacağına dair öneriler getiren bir bölüm ayıralım ve daha önce gergin bir ortamda yapamadığımız bir tartışmayı huzur içinde bunu yaparak yeni yıla başlayalım. Ben bunu öneriyorum ve bütün arkadaşlarımin da memnun olacağını düşünüyorum.

Sayın Türkeş, buyurun.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKES (Ankara) – Teşekkür ederim.

Ben de MHP Grubu olarak bu dönemdeki çalışmalar için arkadaşlara teşekkür ediyorum ve Sayın Loğoglu'nun işaret ettiği noktaların önemli olduğunu düşünüyorum çünkü zaman zaman sizin

de bahsettiğiniz bazı zamanlarda gerildiğimiz toplantılarda birtakım uygulama sıkıntılarıydı ve aşılabileceğini düşündüğüm ama aşılamamış olaylar yaşadık.

Bir diğer nokta da hakikaten buradaki kantite değil kalitenin ne olduğuna bakmamız gerekir. Âdetlerimiz iyi, belki de Meclisin en iyi çalışan komisyonuyuz üretim açısından ama dış politikayla ilgili... Şimdi, şu, daha önce birkaç kere olduğu için bu sefer son toplantı diye yapmamaya gayret ettim, özensiz hazırlanmış yani özensiz geliyorlar. Topluyor, getiriyor, bürokrasinin diğer tarafı da “Bunlar nasıl olsa el kaldırmak zorunda.” üslubunda. Burada bir tatsızlığa mahal vermemek için sadece izledim.

Şimdi, birinde diyor ki: “İstikrar yok Mali’de, onun için askerî iş birliği yapmamız lazım.” Nijerya’da “Mal alıyor.” diyor. Gana’da “İstikrarlı olduğu için yapmamız lazım.” diyor yani “Her hâlükârda yapmamız lazım.” daha terbiyeli bir yaklaşımdır buradaki parlamenterlere karşı. Yani buradakilerin de belli bir kültürünün, belli bir zekâ seviyesinin olduğunu bürokrasinin anlaması gerekir. Şimdi, böyle bir şey olmaz, böyle bir şeyin kabul edilirliliği yok. Yani Mali: “İstikrar yok.” onun için biz gideceğiz oraya ve bizim askerimiz eğitecek. Ee, Nijerya: “Bugüne kadar mal sipariş ettiği için gideceğiz.” Gana: “Çok istikrarlı olduğu için oraya gitmemiz lazım.” Sudan da: Allah bilir niye gidiyoruz. Bu kadar özensiz ve burayı “Zorunlu, onaylamak zorunda olan insanların bulunduğu bir yer.”, kendi gelişlerini de “Vakit kaybı.” diye mütalaa etmedikleri bir tarzın yeni dönemde hâkim olması lazım.

Bir de son olarak şunu söyleyeyim. Daha önceki o yemek ile Sayın Davutoğlu’yla bir görüşme olmuştu ama daha sonra biz tekrar bir sohbet imkânı talep etmiştik. Tabii ki Türk dış politikası çok yoğun hem Sayın Cumhurbaşkanının, Başbakanın gezilerini de üstüne koyduğumuz da tabii Sayın Davutoğlu kaç gün Türkiye’de kalabiliyor, o ayrı bir mesele ama bunun da belli bir zamanda yapılıp, yarı resmî, tam informal demeyelim ama “Türk siyasetinde durum nedir ve ne yapılıyor?”u Dışişleri Komisyonu üyeleriyle paylaşırsa sanıyorum ki bütün arkadaşlar da benim bu temennime katılacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim.

Zaten önümüzdeki dönemde, benim şahsen arzum, bu üzerimizdeki uluslararası anlaşma yükünü bir anlamda hızlı bir şekilde hallettik ve Komisyonumuzun görüntüsünü iyi verdiğimiz için de bir yerde bu Komisyonun saygınlığını da bence etkilediğini düşünüyorum. Şimdi, bundan sonra önümüzdeki dönemde bu kadar çok anlaşma yükü olmayacak. O zaman hem konular itibarıyla hem değişik bakanlarımızı buraya davet ederek çok daha verimli bir çalışmaya girebileceğiz. O arada anlaşmalar da geldikçe bakarız ama Dışişleri Bakanımıza sizin talebinizi yazılı olarak aktardım, birkaç kere şifahen konuştum, sanıyorum önümüzdeki dönemin ilk toplantılarından birinde onu da burada

Komisyon Toplantı Salonumuzda ağırlayacağız. İlgi duyduğunuz konuları bana daha önceden söylerseniz ona göre hazırlık yaparız ama bugün Afrika konusunu konuştuk, onunla başlarız. Dışışleri Bakanımızı davet ederiz, gündemdeki gelişmelere göre belki Enerji Bakanımızı veyahut ilgili başka bir bakanımızı, AB Bakanımızı davet ederiz ve birlikte bunu yürütürüz.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Enerji Bakanının dış politikayla ilgili ilginç öngörülleri var. O bakımdan onu burada misafir etmekte ben mutlaka fayda görüyorum. “Ne zaman ki Sayın Başbakan Amerika Birleşik Devletleri Başkanıyla görüşürse PKK, terörü o zaman azdırıyor.” diyor. Nasıl bir dış politika mantığıyla bunu söylüyor Sayın Yıldız, onunla bunu burada Komisyon üyeleriyle tartışmayı çok isterim.

BAŞKAN - Benim niyetim o değildi Enerji Bakanımızı telâffuz etmek ama geçen hafta...

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Yani bunu nasıl bağlıyor bilmiyorum. O zaman Başbakanı yollamayalım, gitmesin, PKK da kudurup adam öldürmesin yani nasıl bir mantık bilmiyorum ama onu bir yerde sormamız lazım.

BAŞKAN - Onu Genel Kurulda sormanız belki daha uygun bir platform olur ama burada Sayın Enerji Bakanı geçen hafta geldi, bence hepimiz çok yararlandık. Hani sorulara da gayet açıklıkla cevap verdi, kabul edilir, edilmez ama güzel bir diyalog oldu, Sayın Atıcı olsun, diğer üyelerimiz olsun, ben şahsen yararlandım, herkes o bilgilerden istediği bölümü alıp ayrıldı.

Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şunu söylemek istiyorum: Şimdi, tabii, Sayın Türkeş “gayriresmî” dedi de veyahut da “yarı resmî” dedi. Yarı resmî falan değil, esasında resmen Dışışleri Bakanının gelememesini anlayışla karşılıyoruz tabii, Dışışleri Bakanı çok fazla bir koşuşturma içinde olabilir ama Dışışleri Bakan Yardımcısı gelebilir, Dışışleri Bakanlığı Müsteşarı gelebilir yani netice itibarıyla Dışışleri Komisyonunun bir süzgeç olduğunu vurgulayabilmek lazım. Dünyanın her tarafında dışışleri komisyonları bakanlıklar üzerinde böyle Demokles’in kılıcı gibidir.

BAŞKAN - Onları getiririz, bir sorun yok ama hani Bakan arzu edildi diye ben şey yaptım ama ne olacak, Naci Bey’i çağırırız.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Hayır, Bakan tabii iyi de, Bakan iyi olmakla beraber bizim biraz günlük konularda bir şey olma yani “Ya, Dışışleri Komisyonu buna ne der.” diyebilmesi lazım.

BAŞKAN - Doğru.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Dikkat ettiğim bir şey var. Biz aramızda sadece kendi mensup olduğumuz partiler çerçevesinde mütalaa ediyoruz, öyle olmamız lazım. Dışışleri

Komisyonu bir bütün, “Dışışleri Komisyonu buna itiraz edebilir.” diye bir şey insanların aklına gelmesi lazım ki ona göre davranınsınlar, saygınlık da öyle yaratılır.

BAŞKAN – Doğru. İlk fırsatta en azından Bakan Yardımcısına, hani Dışışleri Bakanının gelmesi gecikiyorsa Naci Bey’i çağırırız ama Naci Bey geldi diye de Dışışleri Bakanımızın gelmeyeceği bir mesaj da vermememiz lazım. Yani bence Dışışleri Bakanımızı davete ısrar etmekte fayda var.

Sayın İşler, buyurun.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de muhalefet partilerine mensup arkadaşlarımızın temennilerine, dileklerine katılıyorum. Öncelikle gerçekten ben de çok verimli, başarılı bir yıl geçirdiğimizi düşünüyorum. Burada sizin de dirayetli yönetiminiz için ayrıca teşekkür ediyorum. Gerginliklere fırsat vermediniz, gayet yumuşak şekilde, çok fazla tartışmaya girmeden konuları topladığınızı ben düşünüyorum. Bu bakımdan bütün arkadaşların huzurunda sizlere teşekkür ediyorum bu yönetiminizden dolayı.

İkincisi: Aslında Enerji Bakanımız geçen hafta geldi, siz de buyurdunuz, hakikaten buradaki en verimli toplantı Enerji Bakanımızın -bilmiyorum katılır mısınız, katılmaz mısınız- çok verimli bir toplantı olduğunu ben düşünüyorum. Önümüzdeki günlerde bu tür toplantıların da tekrar edilmesinde yarar görüyorum. Bakan Bey’le yapılacak toplantıyla ilgili olarak siz tarih olarak Sayın Başkanım, yeni dönemi gösteriyorsunuz ama aslında dış politikada çok dinamik bir yapı var, sürekli bir... Yani benim önerim şu: Eğer yapabilirsek bu yaz döneminde de toplanıp...

BAŞKAN – Toplanamıyoruz, yasalar böyle.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – İlla bu resmî bir toplantı olarak değil, bilemiyorum ama yani şeye kadar beklemeden önceden belirlenecek bir...

BAŞKAN - Sohbet yapılabilir ama resmen Komisyonumuzu 1 Ekime kadar toplayamıyoruz.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Resmî olarak belki değil ama yemek falan olabilir, bir şey olabilir. Fakat bu Dışışleriyle yapılacak aslında toplantıların bir rutin hâline getirilmesinde yarar görüyorum. Yani şimdi Bakan Yardımcılığı da ihdas edildi. Belki Bakan Bey, dediğiniz gibi, her ay gelemez ama belli periyotlarda hiç olmazsa Bakan Yardımcısının gelip Dışışleri Komisyonunu, üyelerini bir yönlendirmesinde, bilgilendirmesinde fayda var ve bunu düzenli hâle getirirsek iyi olacağını düşünüyorum Başkanım.

BAŞKAN - Ayda bir kere falan onu yapalım, Bakan Yardımcısı veyahut Müsteşarı davet edelim, ayda bir kere onu çağırırız.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Emrullah Bey’in dediğine katılıyorum ama hiç olmazsa şunun mantığını anlayayım yani neyi niye yapıyoruz belli değil. Bunu hiç olmasa Dışışlerinde bir üst düzey Bakan Yardımcısı, Müsteşar gelip, “Biz, Afrika’da şöyle bir askerî etki alanımız olsun

istiyoruz. Onların yönetimine, ciddiliğine, gayriciddiliğine de bakmıyoruz ama...” Yani bu daha mantıki, bu yapılan ise çirkin.

BAŞKAN – Evet, genel bir bilgi alırsak şemalarla, şeylerle, ondan sonra...

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – “Burada istikrar var, onun için gitmeliyiz.” diyor, “Öbüründe istikrar yok, onun için...”

BAŞKAN – Siz tabii siyasetçi olarak bürokrati tuzağa düşürdünüz Sayın Türkeş, ben onu fark ettim, sorularınızla.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Yani şimdi lafı uzatmak istemiyorum ama kusura bakmayın Aytuğ Bey, ben sizin söz hakkınızı aldım ama bundan sonra susacağım söz veriyorum.

Şimdi, bu Afrika’ya neyin niye yapıldığını sanıyorum ki Dışişleri Komisyonu olarak hepimiz biliyoruz. Şimdi, burada Mali ve Çad’ı birbirinden ayırmak mümkün değil, birinde doğal gaz, öbüründe petrol var. Şimdi, bize sadece bir tanesi mi veriliyor büyük proje içinde, ondan mı biz birine gidiyoruz, nedir, onu anlamaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Ekim ayında büyük resmi görünce bu sorularınızın cevabını muhakkak...

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Mali ve Çad ayrılmaz ikili. Zaten Libya’ya, Libya’nın petrolü değil, onun üstünde olduğu için o kadar saldırdılar. Yani biz niye Çad’la dışlanıyoruz, bunu anlamak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

24’üncü Dönemin başında Komisyon başlamadan önce bir faaliyet raporu rica etmiştim arkadaşlardan, böyle bir rapor olmadığı söylendi, faaliyet raporu geçmiş döneme ait.

BAŞKAN – 23’üncü Dönemin mi?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 23’üncü Dönemin faaliyet raporunu istemişim, böyle bir rapor olmadığı söylendi, sadece bir bilgi notu gönderildi bana. Benim önerim, yıllık faaliyet raporumuzu hazırlarsak, daha sonra bu dört yıllık hâline gelmiş olur yani burada çok detaya gerek yok ama hangi maddeler görüşüldü yani bilmem işte yüz elli ise, yüz elli madde, özetini filan da değil, kiminle ne anlaşması yapıldı; buraya kim geldi, kim ağırlandı; biz nereye gittik?

BAŞKAN – Bunu ben yapacağım.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Detayları değil ama sadece başlıklar hâlinde. Böylece bir yıl boyunca biz ne yaptık? Bizden sonra gelecek olan -mesela iki senenin sonunda bizim görev değişikliğimiz olabilir- arkadaşlarımız bizim ne yaptığımızı görüp daha verimli bir çalışma yapabilirler. Onu istirham edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, aslında hazırda o rapor fakat Genel Kurulu bekliyorum, hani tam dönem kapandığında buradan ne kadar anlaşma görüşülmüş, geçmiş, Genel Kuruldan ne kadar geçmiş, onu ben yapacağım. Zaten yapmamız da lazım. Hani buraya kimler gelmiş, biz nerelere gitmişiz, kaç anlaşma yapmışız. O anlaşmaların listesini sizlere de ileteceğim onu.

Sayın Sait, buyurun.

RIFAT SAİT (İzmir) – Ben de teşekkür ediyorum bütün arkadaşlarımıza. Gerçekten olumlu ve olgun bir Komisyon karnesi geçirdiğimizi düşünüyorum. Biraz önce yaz aylarında da toplantı yapılması teklifi gelmişti. Dışişleri Komisyonunun tek İzmirli milletvekiliyim ben, öyle bir ayrıcalığımız var. Yaz aylarında da biliyorsunuz sahil kesimleri rağbet görüyor. Müsaade ederseniz ben sizleri İzmir’e davet etmek istiyorum. Bazı komisyonların böyle toplantıları oluyor farklı illerde. İzmir’in farklı bir ayrıcalığı da var, Dışişleri Bakanlığının bir temsilciliği de açıldı İzmir’de. Aynı zamanda İzmir’de biliyorsunuz EXPO 2020’ye adaylığımızı koyduk. O bakımdan da bir destek vermek amacıyla da yerinde olur düşüncemiz var. Aynı zamanda sonbaharda da 1’inci Balkan Şûrasını yapacağız inşallah İzmir’de, bu da diğer önemli bir şey ve önümüzdeki yıl Dışişleri Bakanlarının büyükelçiler toplantısının da İzmir’de olacağını da hatırlatmak istiyorum, İzmir’de olacak. Yine, “Balkan Parlamenterler Asamblesi”nin kurulmasıyla ilgili -Güneydoğu Avrupa ülkeleri olarak geçiyor ama- dosyayı verdik Meclis Başkanlığına. Bunun da sekreteryasının İzmir’de olması için çalışmalar sürüyor. Bütün bunları birleştirdiğimiz zaman sizleri İzmir’de ağırlamaktan onur ve gurur duyacağımızı belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Sait, çok teşekkür ediyoruz. İzmir’in ağasının tabii eli tutulmaz, iâşe, ibate ve yol masraflarını da üsteneceğinizi bekliyoruz.

RIFAT SAİT (İzmir) – Ağırlamaya evet ama yol masrafına bir şey diyemem.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 13.20